

МОДЕЛИРАНЕ И ИЗСЛЕДВАНЕ НА ОБЕКТИ, УПРАВЛЯВАНИ С ЕЛЕКТРОННИ СИСТЕМИ

ПРОЕКТ 2019-ФЕЕА-05

Тема на проекта: „МОДЕЛИРАНЕ И ИЗСЛЕДВАНЕ НА ОБЕКТИ, УПРАВЛЯВАНИ С ЕЛЕКТРОННИ СИСТЕМИ“

Ръководител:
гл. ас. д-р инж. Сехер Юснєва Кадирова

Работен колектив:
док. д-р Красимира Стефанова Штерева, док. д-р Валентин Ангелов Мутков, док. д-р Анелия Владимирова Манукова-Маринова, гл. ас. д-р Явор Бранков, док. д-р Николай Нейков, гл. ас. д-р инж. Жикло Димитров Колев, гл. ас. д-р инж. Иван Георгиев, гл. ас. д-р инж. Димитър Иванов Грозев, гл. ас. д-р Снежина Любомирска Захарева.

Адрес: 7017 Русе, ул. „Студентска“ 8, Руенски университет „Ангел Кънчев“
Тел.: 0882 - 888 516
E-mail: skadirova@uni-ruse.bg

Цел на проекта:
Да се разработят и изследват модели и системи за мониторинг на параметрите на обекти в реално време. Изследването на системите за мониторинг се осъществява при различни условия на обкръжаващата среда, влияещи върху електрическите стойности на измерваните параметри. Ефективното управление на процесите позволява намаляването на енергийните разходи чрез осигуряване на необходимия диапазон на регулиране на параметрите на изследвания обект.

Основни задачи:

- Разработване на модели на процесите, управлявани от електронни схеми;
- Разработване на структурни схеми и симулационни модели на съответните електронни модули;
- Разработване на алгоритми при изследване и контролиране на процесите на обекти чрез електронни схеми;
- Разработване на методики за оценка на адекватността на създадените модели.

Основни резултати:

- Модели, алгоритми и изследване на модули.

Публикации:

- Microprocessor based electronic system for control of induction heating in machine industry; Seher Kadirova, Ivan Evstafiev, Daniel Kaitsanov, Teodor Nenov, XVII International Conference on Electrical Machines, Drives and Power Systems ELMA 2019, 6-8 June 2019, Varna, Bulgaria
- ESP8266 BASED SYSTEM FOR MEASURING MICROCLIMATIC DATA, Jordan Stoev, 58-th ANNUAL SCIENTIFIC CONFERENCE of Angel Kanchev University of Ruse and Union of Scientists - Ruse "New Industries, Digital Economy, Society - Projections of the Future - II", Ruse, 24-26 October 2019
- EVALUATION OF GROSS ERRORS IN MEASURED TEMPERATURE WITH AN ELECTRONIC SYSTEM FOR MANAGEMENT OF RESIDENTIAL ENERGY SYSTEMS; Denisa Sami, Seher Kadirova, Snejzhina Lyubomirka Zaharova, 58-th ANNUAL SCIENTIFIC CONFERENCE of Angel Kanchev University of Ruse and Union of Scientists - Ruse "New Industries, Digital Economy, Society - Projections of the Future - II", Ruse, 24-26 October 2019
- Design of Solar Monitoring Tracking System, S. Y. Kadirova, T. R. Nenov, P. B. Penev, R. Y. Kandilarov, 25-th International Symposium for Design and Technology in Electronic Packaging, SITTEM 2019, Romania

АНОТАЦИЯ

Настоящият проект има за цел да се разработят и изследват модели и системи за мониторинг на параметрите на обекти в реално време. Изследването на системите за мониторинг се осъществява при различни условия на обкръжаващата среда, влияещи върху електрическите стойности на измерваните параметри. Ефективното управление на процесите позволява намаляването на енергийните разходи чрез осигуряване на необходимия диапазон на регулиране на параметрите на изследвания обект.

Необходимо е разработването на модели и системи на база, на които да се оценяват основни и специфични характеристики на протичащите процеси. Това позволява да се подобрят режимите на работа и експлоатационните условия на електронната апаратура, повишавайки нейната надеждност и безотказност. Така се гарантира безопасността на човека и се минимизира въздействието на електронните изделия върху околната среда.

За постигане на целта са изпълнени следните задачи:

1. Разработени са модели на процесите, управлявани от проектирани електронни системи.
2. Разработени са структурни схеми и симулационни модели на съответните електронни модули.
3. Разработени са алгоритми за мониторинг и контрол на процесите в обектите чрез електронни системи.

PROJECT 2019-FEEA-05

Project title:
"MODELLING AND INVESTIGATION OF OBJECTS CONTROLLED BY ELECTRONIC SYSTEMS"

Project director:
Seher Yusnєva Kadirova, PhD

Project team:
Assoc. Prof. Krasimiра Stefanova Shtereva, PhD, Assoc. Prof. Valentin Angelov Mутков, PhD, Assoc. Prof. Aneлия Владимирова Манукова-Маринова, PhD, Chief Assistant Prof. Branko Neikov, PhD, Chief Assistant Prof. Zhivko Dimitrov Kolев, PhD, Chief Assistant Ivan Radostilov Georgiev, PhD, Chief Assistant Dimitar Ivanov Grozov, PhD, Chief Assistant Snezhina Lyubomirka Zaharova, PhD.

Address: University of Ruse, 8 Studentska str., 7017 Ruse, Bulgaria
Phone: +359 82 - 888 516
E-mail: skadirova@uni-ruse.bg

Project objective:
The goal of the project is the development and investigation of models and systems for monitoring parameters in real time. The investigation of the monitoring systems is carried out under different environmental conditions, affecting the electrical characteristics of the measured parameters. The developed models and systems improve the operating conditions of electronic equipment by increasing the reliability.

Main activities:

- Development of process models, controlled by electronic circuits.
- Development of structure diagrams and simulation models of the modules.
- Development of algorithms for development and control of object processes via electronic circuits.
- Development of methodologies for assessment of the adequacy of the developed models.

Main outcomes:

- Models, algorithms and investigation of modules.

Publications:

- Investigation of the characteristics of time delay relay. Denisa Sami, Seher Kadirova, Anelya Manukova, Scientific conference for students, PhD students and young scientists, 58-th ANNUAL SCIENTIFIC CONFERENCE of 'Angel Kanchev' University of Ruse & Union of Scientists - Ruse „New Industries, Digital Economy, Society – Projections of the Future - II“
- Investigation of the characteristics of temperature relay – Denisa Sami, Seher Kadirova, Anelya Manukova, Scientific conference for students, PhD students and young scientists, 58-th ANNUAL SCIENTIFIC CONFERENCE of 'Angel Kanchev' University of Ruse & Union of Scientists - Ruse „New Industries, Digital Economy, Society – Projections of the Future - II“
- Arduino based system for monitoring of the effectiveness of a photovoltaic system. – Penko Penov, Seher Kadirova, Scientific conference for students, PhD students and young scientists, 58-th ANNUAL SCIENTIFIC CONFERENCE of 'Angel Kanchev' University of Ruse & Union of Scientists - Ruse „New Industries, Digital Economy, Society – Projections of the Future - II“
- Arduino based system for monitoring of temperature. – Stiliyan Grozov, Seher Kadirova, Scientific conference for students, PhD students and young scientists, 58-th ANNUAL SCIENTIFIC CONFERENCE of 'Angel Kanchev' University of Ruse & Union of Scientists - Ruse „New Industries, Digital Economy, Society – Projections of the Future - II“

АЛГОРИТЪМ ЗА ОЦЕНКА НА СИНХРОННОСТА МЕЖДУ ЦИФРОВИ ТЕРМОСЕНЗОРИ

Средноаритметичните и средноквадратичните отклонения на отчетените резултати за всеки j-ти цифров термосензор се определят по:

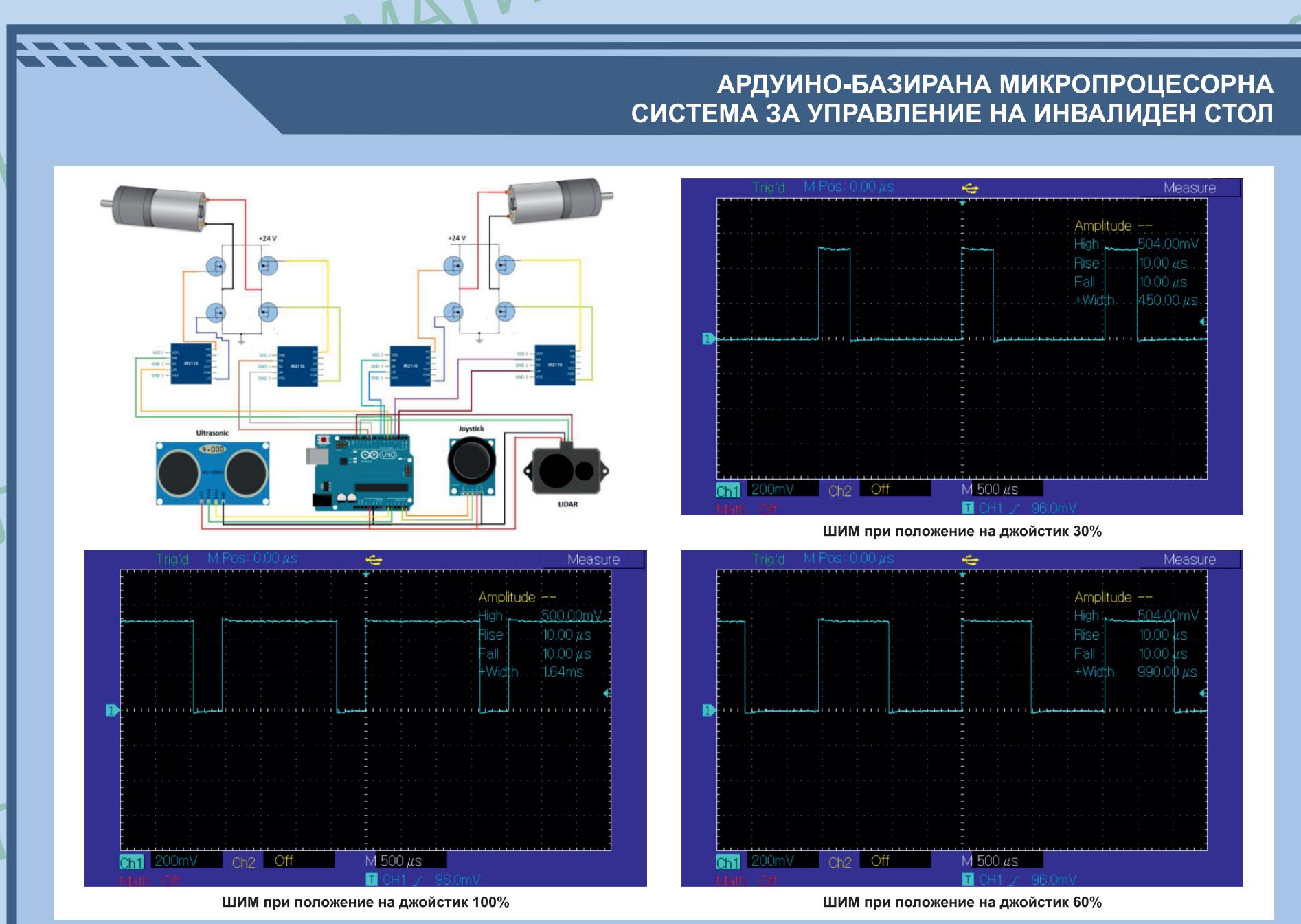
$$\bar{X}_j = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_{ij}, \forall j = 1, m, \forall i = 1, n$$

$$S_j = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (X_{ij} - \bar{X}_j)^2}, \forall j = 1, m, \forall i = 1, n$$

Изчисляване на стандартизираната стойност на i-то измерване за j-ти сензор е по следната зависимост:

$$Z_{ij} = \frac{X_{ij} - \bar{X}_j}{S_j}, \forall j = 1, m; \forall i = 1, n$$

$$Z^{kl} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Z_{ij}^{kl}, \forall i = 1, n, \forall k = 1, m-1, \forall l = 2, m, m > l$$

$$S^{kl} = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (Z_{ij}^{kl} - \bar{Z}^{kl})^2}, \forall i = 1, n, \forall k = 1, m-1, \forall l = 2, m, m > l$$

ЕЛЕКТРОНЕН МОДУЛ ЗА АВТОМАТИЧНО НАСОСЧВАНЕ НА ФОТОВОЛТАИЧЕН ПАНЕЛ

Block diagram showing the control circuit for a solar panel. Components include a solar panel, RTC, MOSFET driver, relay, microcontroller, and various sensors. A detailed schematic diagram of the control circuit is also provided.

